

Gyereknevelés

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 18:11; 1Sámuel 3:10-14; Zsoltár 127; Péld. 22:6; Jeremiás: 31:25; Máté 11:28; Filippi 3:13

**„Bizony, az Úr ajándéka a gyermek, az anyaméh gyümölcse jutalom”
(Zsolt 127:3, RÚF).**

A gyerek születés olyan általános, megszokott esemény, aminek a csodáját nem mindig értékeljük igazán. Képzeld el, hogy mit érezhetett Éva, amikor a kis Kaint a kezében tartotta! Az előző hónapokban változott, növekedett a teste, majd jött a szülés irtózatos fájdalma, utána pedig meglátj a kisgyereket, aki annyira hasonlít rájuk és olyan védtelen. Milyen élmény lehetett Sárának, aki a kilencvenes éveiben járva régen túl volt már azon a koron, amikor gyereke születhetett volna, mégis belenézhetett a fia, Izsák arcába! Biztosan mindig nevetett, amikor csak kiejtette a nevét. Ki tudja meddig imádkozhatott Anna egy fiúért, mire a kezében tarthatta Sámuelet! *„Ezért a fiúért könyörögtem, és az Úr megadta kérésemet, amelyet tőle kértem”* (1Sám 1:27) – mondta. Mennyire ámulhatott a fiatal Mária, amikor csodálat-tal vegyes félelemmel átölelte a fiát – az Isten Fiát!

Ugyanakkor nem mindenki tapasztalhatja a gyerekneveléssel járó jogokat és kötelességeket. Ezen a héten a gyerekek neveléséről gondolkozunk, a kihívásokkal, félelemmel és örömmel együtt.

GYERMEKTELENSÉG

Olvassuk el 1Móz 18:11, 30:1, 1Sám 1:1-8 és Lk 1:7 verseit! Mi volt a közös ezekben a bibliai szereplőkben? Hogyan válaszolt Isten a vágyódásukra?

A gyermek áldás, ám valamiért nem mindenkinek jut osztályrészül ez az ajándék. Vannak, akik reménykednek, családjáért imádkoznak, és Isten megadja, amit kérnek, néha csoda folytán, ahogyan Sára esetében is történt. Mások ugyanolyan buzgón fohászkodnak Isten trónja előtt, de kérésüket néma csend fogadja. Látják, hogy a barátaik Istent dicsőítik a várandósság és a baba érkezése idején, és ha a saját üres „fészükre” gondolnak, még jobban mélyül a sebük. Még az olyan ártalmatlan kérdések is, mint „Hány gyereked van?”, arra a fájdalomra emlékeztetik őket, hogy kívül esnek azon a körön, amelyben lenni szeretnének.

Aki ilyet él át, annak tudnia kell, hogy Isten megérti a bánatát. A zsoltáros így ír Istenről: „*Te számon tartod bolyongásomat. Gyűjtsd könnyeimet tömlődbe, legyenek benne könyvedben*” (Zsolt 56:9, RÚF). Még ha látszólag hallgat is, „*Amilyen irgalmas az apa fiaihoz, olyan irgalmas az Úr az istenfélőkhöz*” (Zsolt 103:13, RÚF).

Mások pedig különféle megfontolásból egyszerűen úgy döntenek, hogy nem vállalnak gyereket. Teljesen érthető, hogy egyesek miért nem akarnak több embert hozni a szenvedéssel, fájdalommal, gonoszsággal és lehetséges katasztrófákkal teli világra. Vannak, akik örökbe fogadnak gyerekeket saját gyerek vállalása helyett. Így olyanokat nevelhetnek fel, akik már világra jöttek, ezzel általában sokkal jobb esélyt adnak nekik az élethez, mint amilyenre különben számíthattak volna.

A világunk bonyolult, valószínűleg mindenféle emberrel fogunk találkozni, akik a gyerekek tekintetében számtalan helyzetben lehetnek. Mindenesetre fontos tudnunk, hogy Isten szeret bennünket és kívánatos véget akar nekünk adni. Ugyanakkor törekedjünk mindig a tapintatra azok iránt, akiknek valamiért nincs gyereke!

Jézusnak nem lettek gyerekei. Milyen tanulságokat szűrhetünk le ebből?

EGYEDÜLÁLLÓ SZÜLŐK

Gyakori jelenség az egyedülálló szülők helyzete, amikor nem mindig, de többnyire a nő egymaga végzi a gyereknevelést. Ennek különféle okai lehetnek. Hágárt arra kényszerítették, hogy Ábrahámtól szüljön gyereket, később azonban a fiával együtt elküldték (1Móz 16:3-4; 21:17). Betsabét teherbe ejtette egy nagy hatalmú férfi (2Sám 11:4-5). Egy özvegy, egyedülálló anyának segített Illés Sareptában, Isten azért küldte oda a prófétát (1Kir 17:9). Amikor Jézus megkezdte szolgálatát, akkorra örökbefogadó apja, József már meghalt, Mária pedig özvegyen, egyedül gondoskodott a gyerekeiről. „A halál elválasztotta Józseftől, akivel megosztotta Jézus születésének titkát. Most senkije sem volt, akinek bizalmasan feltárhatta volna reményeit és félelmeit. Az elmúlt két hónap nagyon szomorúan telt” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 2010, Advent Kiadó, 112. o.).

Az egyedülálló szülők feladata lehet a legnehezebb. Sokaknak gondot okoz, hogy egymaguknak kell előteremteniük az anyagiakat vagy meg kell küzdeni a másik szülővel. Már az sem könnyű, hogy idejük legyen egyszerűen csak magukkal vagy Istennel foglalkozni, és közben azon tépelődnek, hogy vajon fogja-e még szeretni őket valaki.

A következő versekben milyen ígéretet találhat bárki, beleértve az egyedülálló szülőket is? Péld 3:5-6; Ézs 43:1-2; Jer 29:11; 31:25; 32:27; Mt 11:28

Gyülekezetként felelősségünk, hogy segítsünk az egyedülálló szülőknek! Jakab azt írta: „*Tiszta és szeplő nélkül való istentisztelet az Isten és az Atya előtt ez: meglátogatni az árvákat és özvegyeket az ő nyomorúságukban*” (Jak 1:27) – amihez még hozzátehetnénk, hogy „az egyedülálló szülőket is a nehéz helyzetükben”. Nem csak anyagi segítséget ajánlhatunk fel. Könnyíthetünk a terheiken azzal, ha egy kicsit elvisszük a gyerekeiket, addig ők elvégezhetnek bizonyos feladatokat, pihenhetnek, imádkozhatnak és tanulmányozhatják Isten Igéjét. Mentorálhatjuk a gyerekeiket vagy megjavíthatunk dolgokat a ház körül. Számos módon támogathatjuk az egyedülálló szülőket Isten kezeiként!

Mi mindent tehetünk az egyedülálló szülők bátorításáért és támogatásáért, még véletlenül sem ítélkezve a helyzetükön?

A GYEREKNEVELÉS ÖRÖME ÉS FELELŐSSÉGE

Olvassuk el a 127. zoltárt! Mi az alapvető üzenete ennek a rövid szaksznak? Milyen fontos tanulságokat vonjunk le magunknak az életvitelünkkel kapcsolatban?

Amikor a kedvenc ételünket szeretnénk megfőzni, egy adott receptet követünk. Ha minden szükséges hozzávalót beleteszünk és követjük a lépéseket, az esetek többségében a kívánt eredményt érjük el. A gyereknevelés viszont nem hasonlítható a főzéshez. Nincs két egyforma gyerek, és még ha ugyanazt tesszük is, mint a többiek esetében, akkor is reagálhatnak másként egyes gyerekek. Ezt befolyásolhatja a nemük, a születésük sorrendje, a vér-mérsékletük és még számos más ok. Isten azt szeretné, hogy a szülők az iránta való szeretetre és engedelmességre vezessék a gyerekeiket (5Móz 6:4-9; Zsolt 78:5-7). „*Tanítsd a gyermeket az ő útjának módja szerint*” (Péld 22:6) – hagyta meg a szülőknek.

Azt kívánjuk, hogy a gyerekeink bújós, védtelen kis emberpalántákból független, sikeres felnőttekké váljanak, de legfőbb felelősségünk Jézus Krisztus ismeretére, szeretetére és szolgálatára elvezetni őket. Szülőként *Mózes ötödik könyve* 6. fejezetének tervét követhetjük a gyerekeink lelki fejlődése érdekében. Van négy fontos kíváncsi. El kell ismernünk, hogy „*az Úr a mi Istenünk*” (5Móz 6:4). Szeressük Őt teljes szívünkkel (5Móz 6:5), értékeljük az Igéjét (5Móz 6:6) és fontos elmondani a gyerekeinknek mindent, amit az Úrról tudunk (5Móz 6:20-23)!

5Mózes 6. fejezetében két fontos elvet találunk. Az első a „tanítás–beszéd” elve (5Móz 6:7). A tanítás a formális oktatást, míg a beszéd az informális tanítást jelenti. Mindkét esetben a bibliai igazságok továbbadására a szülőgyerek kapcsolatán belül kerül sor. A formális tanítás a családi áhítatok során történhet meg, amikor együtt tanulmányozzuk Isten Igéjét. Az informális tanításra a mindennapi élet körülményei között, spontán jelleggel kerül sor, ami különösen fontos. A hétköznapi események során hatásosan közvetítjük a bibliai igazságokat (1Móz 18:19). A második a „kötés–írás” elve (5Móz 6:8-9). A lelki igazságokat bele kell foglalni a tetteinkbe („kéz”) és a hozzáállásunkba („fej”) is, valamint nyomot kell hagyniuk a magánéletünkön („ajtófélfá”) és a nyilvánosság előtti életünkön is („kapu”). A szívünkkel az otthonunkba, az otthonunkból pedig a világba is magunkkal kell vinnünk azokat!

GYEREKNEVELÉS MINT TANÍTVÁNYSÁG

Olvassuk el 1Móz 18:18-19 és 1Sám 3:10-14 szakaszait! Hasonlítsuk össze a két apát! Milyen eredményre vezetett a gyerekevelési stílusuk?

A szülők felelőssége tanítvánná tenni a gyerekeiket, hogy belőlük is Jézus követői váljanak. Vannak olyan szülők, akik azt hiszik, hogy akkor tanítják és nevelik a gyerekeiket, ha testi fenyítést alkalmaznak – minél többet, annál jobb (Péld 22:15; 23:13; 29:15). Helytelenül az ehhez hasonló igeszakaszokra hivatkozva bántalmazzák és teljes megadásba kényszerítik a gyerekeiket, ami azonban többnyire csak a szülők és Isten elleni lázadásba viszi őket.

A Biblia arra tanítja a szülőket, hogy szeretettel vezessék a gyerekeiket (Ef 6:4; Kol 3:21) és tanítsák meg őket az igazságra (Zsolt 78:5; Péld 22:6 Ézs 38:19; Jóel 1:3). Szülőként gondoskodnunk kell a gyerekeinkről (2Kor 12:14) és jó példával kell előttük járnunk (1Móz 18:19; 2Móz 13:8; Tit 2:2)! Azt az útmutatást kapjuk, hogy helyesen vezessük a családi életünket (1Tim 3:4-5, 12) és fegyelmezzünk (Péld 29:15, 17), de Isten szeretetét tükrözve (Zsolt 103:13; Ézs 66:13; Lk 11:11).

A Biblia feljegyzéseiben találunk példákat a helytelen nevelésre. Izsák és Rebeka kivételezett a gyerekeivel, Ézsauval és Jákóbbal (1Móz 25:28), és később Jákób hasonlóan viszonyult Józsefhez (1Móz 37:3). Éli vallási vezető volt, mégsem tudta megnevelni a fiait (1Sám 3:10-14). Sámuel, akit úgyszintén Éli nevelt fel, maga is elég rossz apának bizonyult (1Sám 8:1-6). Dávid király házasságtörő kapcsolatot kezdett és gyilkosságra adott utasítást, amivel a példája követésére tanította a gyerekeit. Manassé király bálványoknak áldozta fel a gyerekeit (2Kir 21:1-9), amint Akház király is tette (2Kir 16:2-4).

Persze a Szentírás a gyerekevelés követendő példáit is megemlíti. Márdokeus nagyszerű nevelőapja volt Hadassának, Eszter királynénak (Esz 2:7). Jób rendszeresen imádkozott a gyerekeiért (Jób 1:4-5). Sokat tanulhatunk a nevelésről ezekből az esetekből, legyenek akár jók, akár rosszak.

Mi a tanulsága a Biblia gyerekevelési történeteinek? Hogyan alkalmazhatók ezek az elvek másokkal kapcsolatban is?

KÜZDELEM A TÉKOZLÓ GYEREKÉRT

Olvassuk el Péld 22:6 versét! Hogyan értjük ezt a bibliaszöveget? Garancia, ígéret vagy valószínűsítés?

Előfordul, hogy a szülő mindent megtesz, amire szükség van – időt tölt a gyerekeivel és a helyes dolgokra, az Isten szerinti életre tanítja őket, jó iskolába küldi őket, rendszeresen jár velük gyülekezetbe, közösen végzik a misz-sziómunkát –, ők azonban végül mégis elhagyják a hitet, amiben nevelkedtek. Ennek nem feltétlenül a szülő az oka. Hatalmas fájdalom ez, és egy pillanat sem múlik el úgy, hogy ne aggódnánk az üdvösségükért. A gyerekek a saját útjukat járják és végső soron ők felelnek a tetteikért Isten előtt.

Néhányan ígéretnek tartják azt, hogy „*még mikor megvénhedik is, el nem távozik attól*”. Mintha ez szavatolná, hogy a megfelelő nevelés minden esetben a gyerek üdvösségéhez vezet. *A példabeszédek könyve* általában elveket és nem feltétlenül ígéreteket ad. Ebből az igeversből azt a következtetést szűrhetjük le, hogy a gyerekkorban belénk vésődött tanulságok egy életen át megmaradnak. Minden gyerek eléri azt a kort, amikor vagy a sajátjaként fogadja el a szülei örökségét, vagy elutasítja azt. Azok a szülők, akik nagy gonddal istenfélelemre tanították a gyerekeiket, megnyugodhatnak, hogy a gyerekeikben megmarad, amire tanították őket. Azonban ha elfordulnak attól, a szívükbe ültetett magok állandóan hívják őket hazafelé. A mi döntésünk az, hogy jó szülők leszünk-e, de hogy a gyerekeinkből mi lesz, az már az övék.

Mit tegyen a szülő, ha az egyik gyereke elfordul? Buzgón imádkozzon érte! Isten megérti a fájalmát, hiszen több milliárd gyereke fordított hátat neki, a tökéletes Atyának. Szeretettel és imával támogathatjuk a tékozló gyerekeinket. Álljunk mellettük, miközben Istennel küzdenek!

Ne szégyelljük magunkat annyira, hogy nem kérünk imatámogatást, ne hibáztassuk magunkat, illetve ne összpontosítsunk csak a tékozlóra, elfeledkezve a család többi tagjáról! Megoszthatja a családjukat, ha tékozló gyereket nevelünk. Tehát egyesítsük erőnket a házastársunkkal és állítsunk egyértelmű határokat a gyerekünk elé! Emlékezzünk arra, hogy Isten jobban szereti a gyerekünket még nálunk is, várjuk, hogy jót hoz a jövő és fogadjuk el: Isten továbbra is munkálkodik a gyerekünkben!

Ilyen helyzetben az ember általában önmagát hibáztatja. Miért jobb a jövőre és Isten ígéreteire összpontosítani még akkor is, ha elkövettünk hibákat? Lásd Fil 3:13-14!

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Időt kell szánnod, hogy beszéljess és imádkozz kicsinyeiddel! Ne engedd, hogy bármi megzavarja Istennel és gyermekeiddel való közösséged időszakát! Megmondhatod vendégeidnek: Isten feladatot bízott reám, ezért most nincs időm a társalgásra. Érezd, hogy munkát kell végezned a mulandóság és az örökkévalóság számára. Elsődleges kötelességeddel a gyermekeidnek tartozol” (Ellen G. White: *Boldog otthon*. Budapest, 1998, Advent Kiadó, 225. o.).

„Szülők, akkor kezdjétek el fegyelmezni a gyerekeiteket, amikor még kisbabaként a karotokban vannak! Tanítsátok őket arra, hogy engedelmessé legyenek a kéréseteknek! Ezt úgy lehet elérni, ha következetesen bántok velük és határozottak vagytok. A szülőknek tökéletesen kell uralniuk a saját lelküket, és kedvességgel, határozottsággal addig hajlítani a gyerekeik akaratát, amíg megszokják, hogy engedelmessé legyenek a kéréseiknek. Ha a szülő nem kezdik el ezt időben, ha nem kezelik a dacot annak első megmutatkozásakor, a gyerek makacs lesz, ami növekedésével csak erősödni fog” (Ellen G. White: *Testimonies for the Church*, 1. köt. 218. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Mit jelent az, hogy Isten „gyermekei” vagyunk? Hogyan értsük ezt a képet? Milyen bátorítást találunk ebben?
- 2) Egyik édesapa fogalmazta meg: „A gyerekeim születése utáni néhány évben két nagy teológiai igazságot tanultam meg. Az első a szabad akarat valósága. A második pedig az, hogy az emberi természet bűnös.” Hogyan taníthatjuk meg a kisgyerekeket erre az igazságra?
- 3) Mi az alkalmas idő a gyerekek jellemének formálására? Hogyan tegyük ezt? Hogyan alakíthatnánk a gyerekeink jellemét Isten terve szerint, ha mi magunk nem adjuk át magunkat teljesen neki?
- 4) Gondolkodjunk még az egyedülálló szülők kérdésén! Hogyan segíthet az egész gyülekezet az egyedülálló szülőknek és a gyerekeknek a gyakorlatban?
- 5) Hogyan bátoríthatjuk azokat a szülőket, akiknek a gyerekei eltávolodtak a hittől?

TÚRMEZEI ERZSÉBET:

ŐVELE CÉLHOZ ÉRÜNK

Hajózhatszük tükörsima vízen,
vagy támadhat ráánk váratlan vihar,
vadul ostromolhat minden elem,
s lehet láthatatlan messze a cél...
mért rettetgetné szívünk félelem,
ha Jézus van velünk, ha Jézus él,
ha rosszban-jóban
ott van a hajóban
Urunk, Megváltónk, Mesterünk, Vezérünk!

Parancsára lecsendesül a szél.

Ővele célhoz érünk.